

ШЕВЧЕНКО Олександра Володимирівна,
асистент кафедри комп'ютерних технологій будівництва
НН ІАП НАУ

ФІЛОСОФСЬКИЙ АНАЛІЗ ВПЛИВУ ІНФРАСТРУКТУРИ НА СУЧАСНЕ МІСТО

Під інфраструктурою прийнято розуміти сукупність галузей та видів діяльності, що обслуговують як виробничу, так і невиробничу сфери економіки з метою створення умов для нормальної діяльності головних галузей матеріального виробництва та розвитку продуктивних сил країни.

Соціальна інфраструктура міста є складною системою, яка включає різноманітні за характером і підлеглистю підприємства, організації і установи, що надають населенню різноманітні послуги. Становлення і розвиток соціальної інфраструктури міста слід розглядати як сукупність економічного і соціально-культурного розвитку муніципального співтовариства. При цьому економічна і соціальна складові глибоко взаємопов'язані і взаємообумовлені: соціальний розвиток міста можливо тільки на міцній економічній основі, в свою чергу, соціальний стан надає всебічний вплив на розвиток економічних відносин, на їх характер і спрямованість в масштабах міста. Сучасна дійсність з дезінтеграційними процесами, соціально-економічним оновленням суспільства і складним переплетінням протидіючих сил і тенденцій влаштовує історичний іспит на адекватність і життєздатність практично всім соціальним інститутам і утворенням. Такого критичного переосмислення не може уникнути і основний тип розселення сучасного людства – місто і його соціальна інфраструктура.

Вивчення соціальної інфраструктури міста має давню традицію. Уже Е. Дюркгейм, М. Вебер, Г. Зіммель та інші, розглядаючи економічні, соціальні та психологічні проблеми зростання міст, аналізували не тільки демографічні та економічні проблеми великого міста (щільність населення, міграція, статево-вікова структура, можливості для прискорення розвитку промисловості і торгівлі, вартість життя в місті і т.д.), але разом з тим розглядали питання фізичного і морального здоров'я жителів міста, зокрема, такі проблеми, як висока смертність, незадовільний санітарний стан будинків і вулиць, підвищені показники чисельності незаконно народжених дітей, самогубств, проституції, алкоголізму, бідності і злочинності.

Серед найважливіших напрямів дослідження міста можна виділити його аналіз як форми розселення, середовища функціонування і розвитку специфічної соціально-територіальної спільності людей, як проблеми відтворення соціальної структури і способу життя цієї спільності в процесі виробництва, розподілу, обміну та споживання на базі властивого місту матеріально-речового комплексу. У розвитку економічної бази соціальної інфраструктури потрібно виходити з того, що рушійною силою успішного розвитку міста служить не тільки наявність розвиненої виробничої, транспортної та ринкової інфраструктури, а й сприятлива місцеве соціальне та інституційне середовище, яка все більше стає потужним фактором стимулювання ділової і соціальної активності міського населення. Оптимальний розвиток соціальної інфраструктури міста є вирішальним фактором забезпечення нормальних умов життєдіяльності населення і підвищення рівня його життя, активізації соціальної мобільності і якісної зміни основних характеристик процесів життєдіяльності населення, різноманіття процесів, взаємозв'язків, взаємодій і відносин на новому, більш високому рівні.

Процес наростання урбанізації та супутньої їй проблеми забрудненості навколишнього середовища висуває на передній план дослідження ролі і значення соціальної інфраструктури в розвитку сучасних міст. Розвиток соціальної інфраструктури міста – типу розселення, найбільш є пріоритетним для людей ХХ–ХХІ ст. Багато в чому визначає життєвий рівень народів, формування нової людини, поліпшення навколишнього середовища, а також сприяє підвищенню освіти, професійної кваліфікації, культури, фізичного здоров'я і психічної стійкості особистості, особливо необхідних в умовах високодинамічних темпів виробництва і життя.

Зіставляючи міський та сільський спосіб життя, Г. Зіммель вказував на більш швидкі темпи і різноманітність суспільної, господарської та культурної діяльності в містах в порівнянні з розміреним, звичним життям сільській місцевості. Міський спосіб життя при тому достатку і різноманітності контактів і взаємних послуг, в яких проявляється високий рівень поділу праці і розвитку обмінних відносин, зазначав він, необхідно передбачає пунктуальність у взаєминах людей, а разом з тим анонімність спілкування. Ці ідеї Зіммеля пізніше були розвинені представниками чиказької школи соціології міста (Р. Парк, Л. Вірт), які також знаходили численні факти, які свідчать про те, що розвиток міст супроводжується ослабленням первинних контактів, витісненням їх

формально-рольовими відносинами, що сприяють появі масових явищ соціальної патології.

Різні аспекти впливу матеріально-речових елементів на ефективну соціотворчу діяльність різних груп населення були проаналізовані в роботах вчених, що займаються проблемами соціального управління і прогнозування: В. Г. Афанасьєва, Н. А. Антонова, М. В. Борщівського, Л. Н. Когана, Н. І. Лапіна, С. Ф. Фролова та ін. Процеси життя міста і феномени зростання міст і урбанізованих регіонів осмислюються і описуються в різних засобах, з різних позицій і точок зору. У цьому немає нічого дивного; дивно те, що для кожної з названих позицій її специфічні засоби замінюють реальний світ і різноманіття міста. Місто підміняється тими чи іншими професійними об'єктами, предметами знання і мислення, характерними для даної соціокультурної позиції. Місто представляється як все що завгодно. Звичайно, філософська рефлексія давно відзначила цю специфіку предметно-орієнтованої свідомості і мислення. Однак у даному випадку ми маємо справу з чимось більшим, ніж з помилкою формальної онтологізації змістів професійного знання. Якщо «місто» є все, то воно може представлятися як все.

ЧЕНБАЙ Наталія Анатоліївна,

*кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри філософії
НН ГМІ НАУ*

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ В СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ЕПОХИ

Для розробки стратегії власного життя в сучасному світі молодій людині необхідно мати високий інтелектуальний і творчий потенціал. Саме тому її суспільне і індивідуальне життя сконцентровано у сфері освіти, де відбувається становлення майбутнього фахівця. Як писав Дж. Дьюї, освітній заклад «може створити в проекті такий тип суспільства, який нам хотілося б мати». В контексті ліберальної моделі освіти, що особливо поширюється в інформаційну епоху, практикується індивідуальний підхід до кожного студента, який передбачає навчання вмінню зосереджувати увагу на пошуках нестандартних рішень проблем, працювати з новою інформацією. У цьому зв'язку виникла необхідність перегляду усіх компонентів освіти, у тому числі технологій навчання. Як прогнозував у свій час американський